

HISTÒRIA DEL NECRONOMICON

Un breu però complet esquema de la història d'aquest llibre, del seu autor i de les diverses traduccions i edicions des del moment de la redacció del *Necronomicon* (vers l'any 720 dC) fins als nostres dies.

—De—

H. P. LOVECRAFT

Edició Limitada *In Memoriam*

Institut
d'Estudis
Primigenis

“*A History of Necronomicon*” d’H.P. Lovecraft va ser publicat per primera vegada l’any 1938 per The Rebel Press, Oakman, Alabama. La primera part d’aquesta edició intenta reproduir aquella publicació.

A partir de la segona meitat del segle XX es van publicar gran part de la correspondència de Lovecraft. Hem afegit en aquesta edició un parell de cartes que aporten més detalls sobre la història del *Necronomicon*.

Tant l’obra original com les cartes seleccionades es troben en el domini públic a la Unió Europea ja que han passat més de 70 anys des de la mort de l’autor.

A més a més, gràcies a la col·laboració de l’Institut d’Estudis Primigenis, hem afegit l’esborrany d’una carta que Joan Puig i Ferreter va redactar l’abril de 1932 amb informació important sobre *Lo llibre dels morts*.

La traducció al català i aquesta edició és © 2025 per en M. Di Mauro i s’ha llicenciat sota Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International

Agraïments a

El Dado Inquieto per la revisió

v1.0.0 2025-04-23

Història del *Necronomicon*

El títol original és *Al Azif*—essent *azif* el mot emprat pels àrabs per designar el bronzit nocturn (provocat pels insectes) i que, suposadament, era l'udol dels dimonis.

Escrit per Abdul Alhazred, un poeta foll de Sanà, al Iemen, que es diu va viure durant el període dels califes omeies, al voltant del 700 dC. Va visitar les ruïnes de Babilònia i els secrets subterranis de Memfis i va passar deu anys en solitud al gran desert meridional d'Aràbia —el Rub al-Khali o “Espai Buit” segons els antics— i al desert dels àrabs moderns —el Dahna o “Desert Roig”—, que es creu habitat per malèvols esperits custodis i monstres de la mort. D'aquest desert, aquells que diuen haver-s'hi endinsat expliquen moltes meravelles estranyes i increïbles. Als darrers anys de la seva vida Alhazred va residir a Damasc, on va escriure el *Necronomicon* (*Al Azif*) i de la seva mort o desaparició (al 738 dC) es relaten moltes coses terribles i contradictòries. Segons explica Ebn Khallikan, biògraf del segle XII, va ser capturat a ple dia per un monstre invisible i devorat de forma esgarrifosa a la faç d'una multitud de testimonis paralitzats per la por. De la seva folia també es relaten moltes coses. Va afirmar haver visitat la llegendària ciutat d'Iram dels Pilars i haver trobat sota les ruïnes certa vila deserta i sense nom els esgarrifosos annals i els secrets d'una raça molt més antiga que la humanitat. Era un musulmà indiferent i adorava a deïtats desconegudes a les que anomenava **Yog-Sothoth i Cthulhu**.

El 950 dC l'*Azif*, que havia assolit una circulació considerable però clandestina entre els filòsofs de l'època, va ser traduït en secret al grec per Teodor Philetas de Constantinoble amb el títol *Necronomicon*. Per més d'un segle va esperonar a alguns experimentadors a dur a terme horribles temptatives, fins que va ser prohibit i cremat pel patriarca Miguel. Després d'això només se'n tenen notícies furtives, però l'any 1228 —ja avançada l'Edat mitjana— Olaus Wormius en va fer una traducció al llatí, que va ser impresa dos cops: primer el segle XV en cal·ligrafia gòtica (evidentment a Alemanya) i després el segle XVII (probablement a Espanya). Totes dues edicions es van fer sense marques identificatives i van ser datades en època i lloc només per l'evidència tipogràfica interna. Tant la versió llatina com la grega van ser censurades pel Papa Gregori IX l'any 1232, poc després de la traducció al llatí, que li havia fet guanyar notorietat. L'original àrab ja s'havia perdut en l'època de Wormius, com indicava la seva nota introductòria, i no se n'han tingut més notícies de la còpia en grec —impresa a Itàlia entre el 1500 i el 1550— des de que va cremar la biblioteca de cert individu a Salem el 1692. El Doctor John Dee va fer una traducció anglesa que mai no va ser impresa i només se'n troben fragments recuperats del manuscrit original. Dels texts en llatí actualment existents, un d'ells (del segle XV) es troba al Museu Britànic sota pany i forrellat, mentre que l'altre (del segle XVII) és a la Biblioteca Nacional de París. També existeix una edició del segle XVII a la Widener Library de Harvard, una a la biblioteca de la Universitat de Miskatonic a Arkham i una altra a la biblioteca de la Universitat de Buenos

Aires. Probablement n'hi ha moltes altres còpies amagades i es rumoreja de forma insistent que una còpia de l'edició del segle XV forma part de la col·lecció privada d'un cèlebre milionari americà. Un rumor encara més incert atribueix la preservació d'un text grec del segle XVI a la família Pickman de Salem, però si realment va existir, segurament va desaparèixer juntament amb l'artista R. U. Pickman, a principis del 1926. El llibre es persistentment prohibit per les autoritats de la majoria de països i per totes les branques eclesiàstiques organitzades. La lectura del llibre du a terribles conseqüències. Es diu que va ser a partir dels rumors sobre aquest llibre (que és relativament poc conegut pel gran públic) que Robert W. Chambers va derivar la idea de la seva novel·la primerenca *El Rei de Groc*.

CRONOLOGIA

- *Al Azif* escrit vers el 730 dC a Damasc per Abdul Alhazred
- Traduït al grec el 950 DC com *Necronomicon* per Teodor Philetas
- Cremat pel Patriarca Miguel el 1050 (el text grec). Text àrab ja perdut
- Olaus el tradueix del grec al llatí el 1228
- Edició en llatí (i grec) prohibit pel Papa Gregori IX el 1232
- Impresa edició en llatí en lletra gòtica (Alemanya) el 14..?
- Impresa edició del text grec a Itàlia el 15..?
- Reimpresió a Espanya del text en llatí el 16..?

Cartes d'H.P. Lovecraft

A Clark Ashton Smith (27 de novembre de 1927):

Aquesta tardor no he tingut l'oportunitat de crear nou material, però he estat classificant notes i sinopsis en preparació de diversos relats monstruosos més endavant.

En particular he recopilat dades del cèlebre i innombrable *Necronomicon* d'Abdul Alhazred, l'àrab foll! Sembla que aquesta blasfèmia esgarrifosa va ser produïda per un individu originari de Sanà, al Iemen, que hi va viure al voltant del 700 dC i va fer diversos pelegrinatges misteriosos a las ruïnes de Babilònia, les catacumbes de Memphis i els erms inexplorats i infestats de dimonis dels grans deserts del sud d'Àràbia, com el Rub al-Khali, on va afirmar haver descobert registres de coses més antigues que la humanitat i haver-se instruït en el culte a Yog-Sothoth i Cthulhu. El llibre el va escriure Abdul en la seva vellesa, que la va passar a Damasc, i el títol original va ser *Al Azif* — essent *azif* (segons les notes de Henley a *Vathek*) el nom emprat per a aquells estranys sorolls nocturns (d'insectes) que els àrabs atribueixen a l'udol dels dimonis. Alhazred va morir —o desaparèixer— sota terribles circumstàncies l'any 738. El 950 l'*Al Azif* va ser traduït al grec pel bizantí Teodor Philetas sota el títol de *Necronomicon* i un segle més tard va ser cremat per ordre de Miquel, el Patriarca de Constantinoble.

Va ser traduït al llatí per Olaus el 1228, però afegit a l’*“Index Expurgatorius”* del Papa Gregori IX el 1232¹. L’original àrab ja s’havia perdut abans de l’època d’Olaus i la darrera còpia grega va desaparèixer a Salem el 1692. L’obra va ser impresa els segles XV, XVI i XVII però romanen poques còpies. Allà on s’hi troben, estan curiosament guardades pel bé del món i el seny de les persones. Un cop un home va llegir-ne una còpia a la biblioteca de la Universitat de Miskatonic a Arkham i en acabar va fugir a les muntanyes amb la mirada embogida de terror... però això ja és una altra història!

A James Blish i William Miller (13 de maig de 1936):

Sou realment afortunats si heu pogut aconseguir còpies del malèfic i abominable *Necronomicon*. Són del text en llatí imprès a Alemanya al segle XV, o bé la versió en grec impresa a Itàlia el 1567 o potser la traducció espanyola del 1623²? O aquestes còpies pertanyen a altres texts diferents?

¹ Això no apareix en la versió definitiva. L’*“Index Librorum Prohibitorum”* és molt posterior, del segle XVI, un fet que Lovecraft hauria esbrinat amb posterioritat fent recerca addicional.

² Aquesta versió no quadra completament amb els relats anteriors.

Carta de l'Institut d'Estudis Primigenis

De Joan Puig i Ferreter (Abril de 1932)

A Henry Armitage, Universitat de Miskatonic

(Escrita de pròpia mà)

Benvolgut senyor i col·lega,

Em plau dirigir-me a vós novament en nom de l'Institut que dirigeixo per a prosseguir la fructífera col·laboració en l'estudi de documents arcans.

En virtut de l'estreta relació que les nostres institucions han desenvolupat, puc finalment fer-vos participar d'una informació que, sens dubte, despertarà el vostre màxim interès. Sé que considerareu aquesta nova amb la cura i discreció que correspon.

Existeix una traducció al català del *Necronomicon* feta als voltants de l'any 1420 dC per l'Anselm Turmeda, insigne escriptor mallorquí convertit a l'islam. Aquesta obra té per títol *Lo llibre dels morts* i es va elaborar a partir d'un original de l'*Al Azif*. És per això que considerem seria de gran ajuda per a complementar texts que procedeixen d'altres traduccions, com el que teniu a la vostra col·lecció.

El llibre va ser localitzat a la illa de Mallorca per Mossèn Alcover i Sureda, el meu predecessor en el càrrec. Conscient del greu perill que suposava per al món, va decidir tancar el manuscrit a lloc secret i segur.

Aquesta informació em fou confiada pel Mossèn en persona, als moments finals de la seva vida. De fet, ell era l'únic coneixedor de la ubicació exacta del llibre però no me la va poder transmetre de viva veu abans de lliurar la seva ànima a Nostre Senyor.

En aquest moments, l'Institut treballa incessantment en revisar la ingent documentació salvaguardada pel Mossèn, per trobar-hi detalls precisos que ens duguin a recuperar el manuscrit.

Us mantindré informats de qualsevol novetat.

Atentament,

Joan Puig i Ferrer
Director de l'Institut d'Estudis Primigenis

PS: Preguem traduir a l'anglès i enviar a:

Henry Armitage
Miskatonic University
Arkham, Massachusetts, USA

